

G Ł O S

J. W. JEGOMOSCI PANA SZYDŁOWSKIEGO

SZAMBELANA J. K- MCI

POSŁA NURSKIEGO

NA SESSYI SEYMOWEY

DNIA 29. PAŹDZIERNIKA ROKU 1778.

w Izbie Poselskiej.

M I A N Y.

*Jaśnie Oświeceni Jaśnie Wielmożni
Mościwi Panowie Bracia i Dobrodzieie.*

 W Głębokim dotąd milczeniu szanowałem twoie Prześwientny Stanie Rycerski zdania, i teraz otwierając moje usta, powinne chwalebnych twoich czynów wyznaię poważenie; a że z własnego mego przeświadczenia, nie znayduię, coby w działaniach Prześwientney Rady Nieustaiącey rozumiane być mogło szkodliwym, przeto tak z okoliczności doniesienia exami-

(*)

nu-

nuiących czyny Teyże Prześwietney Rady, iako też Proiektu względem teyże Rady ułożonego, a do rezolucyi na dniu dzisieyszym przychodzącego, mam honor moie otworzyć zdanie.

Prześwietna Nieustająca Rada, złożona z wyboru znakomitych w Oyczyźnie Mężow, użyteczne z prac swoich przyniosła Publico & Privato skutki, przyfspieszala Exekucyą trudnioney sprawiedliwości, rozwiązywała w przemyślach pełne wątpliwości. wynalazki, wewnętrzney i zewnętrzney spokoyności pilnowala obrębów, równą w majątnym i uboższym Prawu utrzymywała podległości; przeciez widzę nie uniknęła tego, któremu powszechnie wspołeczności ludzkiey nayniewinnieyfszy podlega mniemaniu; slyszane albowiem na przeszłych Sessyach głofy, zdaia mi się tłumić te zaszczyty, które rzadka w tym wieku wdzięczność, w chwalebnych tey Magistratury wielbić powinna dziełach; lecz iako cnota wyprobowana staie się doskonalszą, tak cnotliwi z doświadczenia być powinni poważania godnieyfszemi. W tym ia szacunku znayduię osoby składające przeszłą Radę, iako w sprawowaniu obowiązkow swoich czułą i przychylną dobru publicznemu okazujących staranności

ści. To zaś co Delegowani do examinowania Teyże Nieustaiącey Rady działających, skutkiem wierności i z obowiązku przysięgi swoiey upatrzyli, bynajmniej nie ubliża zasłużoney pracuiącym chwale, ani zdań onychże wątpliwym czyni; widziane bowiem w Dyaryuszach czyli w protokółach zmazania, na ten czas podlegałyby iakiemu rozumieniu, gdyby napisaną rzecz dobrą zatarły, albo poprawą stan rzeczy pogorszyły, lub publiczne dobro albo prywatny obywatelów majątek uszczerbiły; lecz gdy pochodzą z roztropnego Prześwietney Rady ułożenia, zwykle zachowywanego, iżby ie-dney Sessyi czynności przez Sekretarza konnotowane, na następuiącey czytać, i coby w konnotowaniu opuszczone było, oddać lub niewyrażone dostatecznie odmianą albo poprawieniem objaśnić, tamże zmazać, a dopiero poprawione podpisać; przeto z tak chwalebne go zwyczaju przeciwnemu roztropney przezorności tłumaczeniu podlegać nie mogą. Toż mówić mogę w szczególności o Departamencie Woyzkowym, część teyże Prześwietney Rady Nieustaiącey składaiącym, przed Stanami Rzpltey o bezskuteczności tegoż Departamentu pracy, iakoby w pogorszo-nym Woyfka nad przeszły stanie znale-zio-

zionaey doniesionym; lubo zapewnienia z
ust J.K. Mci zawsze uszczęśliwieniem
Narodu tchnących, o polepszoney teraz
sytuacyi woyska, slyszane, przeważać
powinny przeciwne doniesienia; z tym
wszystkim ktobykolwiek ieszcze w tym
niedowiarstwa znalazł się mniemaniu, la-
two iawnemi z zaprzyięzonych Likwi-
dacyi i Tabell być może w tey prawdzie
przekonany dowodami, podobnież i inne
w działaniach Prześwietney Rady Nieu-
staiącey, widzenia i wynalazki, gdy za-
dneho prawa i komużkolwiek nie uczyni-
ły pokrzywdzenia, ale i owfzem w zu-
pełnym powierzoney od Stanów Rzpltey
władzy znayduią się ograniczeniu, mieć
powinny w oświadczeniach wdzięczno-
ści nadgrodeę. Co się zaś tycze ułożone-
go z naruszeniem władzy Rady Nieu-
staiącey Proiektu na ten z mieysca mego
nie zgadzam się.

